

"TKP'nin Sesi"

24.7.1983

Pazar

Bu yayınıımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. Günün yorumu: Kara cuntanın baskı ve terörüne kar şı protesto ve direniş yayıyılıyor . Açlık grevi yapan 2500 siyasi mahkûm aileleri Cuma günü MGK'ne bir dilekçe verdiler (Ek.R) Spk: Tah.
 2. "Nerede bir yoldaş varsa, TKP oradadır xprogramında: TKP MK'nin 18.7.83 günlü bildirisi; " Bolşevikler 2.Kongreyi anlatıyor" (Eng.) Spk: Tah./Nec./Den.
 3. Kürtçe programımızı (Şerf.)
-

24-7-1983 Şerif

TKP'nin Sesi

Kürtçe

Konu:Ermeni Sorunu,Suriye vs.Kışkırtmaları

BELA

Şovenîzm belayeke.Him jî belayek mezin.Mirovatî û gel ji vî belayê pir kışandine,hê jî dîksînin.Yên ku ketine nav milên vî belayê,çûne ber belayên hê mezintir.Yê ku xwestine bela şovenîzmê bikişîne pêpilûk û bi wî hilkişîne bilindîyan,hirşandinên,derd û kûlên pir mezin dane ser piştê cîhanê û mirovatîyê.Baya bela han ^{dişibe} ~~vak~~ bagera havînê ku ji başûr ba dibe û çandina diqelîne .Ser kêjan gelê derbasbûyê,kêjan gelê hildaye hundurê milên xwe,jîyîna wî gelê xîzîvîrandîye xopanê.Şerên herî mezin jî dîsa bi vî belayê hatiye agirkirin.Ger belaya han nebûya,mêjûya gelan bi jehrîya şovenîzmê nehata xesandin Qral,Padîşah û dewlemend ussa hêsan hêsan nikarî-

bûn gel bajone şeran,ango bajone mirinê û kûstinê.

Em ^{pro}dinhêrin li Tirkîya'yê dirêjayîya şovenîzmê digîhîjîninê
cîyên ûssa,hişê mirov hilnade.Dirêjayîya propoganda şovenîst ~~xinê~~
~~hixandine~~ ussa fire kirinê, eva gora kesên xwedanê aqlê selîm bi
gêjîtî tê dîtin.Ça propoganda Hitler berîya karîne derbasê destê
xwe kiribû bi gêjîtî di hate şirovekirin ussa...Eva girîngîya tentê
lê,xeterîya çûyîne nîşandike.Bona ahakî bikaribin şovenîzmê pompe-
bikin gere hiccetek bidîtana.Dîtin. Ermenî...Ji xwe serîya vî sêda
saşê gel hemberê vana derbasê êrîşê kiribûn.Dînikên şovenîzmê ça
Ermenîyan qirkirine,ça wana tijî me~~re~~ka kirine û hundurê agiranda
şevitandine bi fire kirina qefesên xwe qisedikirin.Awqa ku,ev dîni-
kên şovenîzmê bi gotinên "kalikê min ji kalikê te zêdetir Ermenî

jêkirye" ^{de} ketine hevîdû û şerdikirin. Vekokên wî pir gelek in.

Wek ahaye, li Tirkîya'yê şovenîzmê ewqas nepaxkirin, anga Tirkîya'yê pêşîya ajotina şerek amadegirtinê kê kêfxweş dibe? Kê 'ku dixweze li cîhanê şer agirbike ew... Xwedanî daxwezîya han emperyalîstên Emerîqayê armancên xwe qe wenaşêrin. Bi gelek livînên xwe evî armancên xwe rodikine ber çawan. Bona Tirkîya'yê li Rojhilata navîn beramberê xwe bajone şeran çî destê wan tê para nahêlin. Tirkîya'yê gel çiqas bin vejîbartî şovenîzmê dimîne ji wî emperyalîstên Emerîqayê ewqas zêde kar distînin. Lewra, eşkereyê şovenîzm çiqas bi hêz be, Tirkîya ew qas hêsan bikeve hundurê şeran. ^{wê} ^{Livînen} ^{navê} ³⁶ ku şovenîzmê pompedike tamarê ⁿ gel, û bi "terora Ermenî" hatine bi navkirin, ev livîn tew bona armanca han, anga armanca emperyalîstên Emerîqayê

ku mandîya xwe girêdane şera cîhanê têne pêkanîn.

Yekîtiya Sovyetîyê ku li hemû cîhanê bona bê heqîyên emperyalîzmê dibêje "BESE"; Suriya li Rojhilatnavîn pêşîya pêkûnînên armancên Emerîqayê pindamên ji herî giring yeke; Komela Rizgarîya Filîstin ku hemberê Sîyonîstên Îsraîla bingemê emperyalîstên Emerîqayê berxwedidin; Gelê Urîa ku hemberê zordestîyên emperyalîstên Emerîqayê berxwedidin; û Komela Qîbrîsê ku dibêje "Destûr tunne tewa bona Qîbrîs bibe wengê NATO'yê" bi terorîstên Ermenî girêdayî nîşanbîkin ew qas xebat domandina wan çima pey hevîdû tête pêkanîn. Demê davîn rêbirîna Emerîqayê dixweze pîrsîyara hêrama petrol gora dîtina xwe û menfîeta xwe hurindar bike. Lê pêşîya armancê Emerîqayê girîngiya berxwedayînên dij-emperyalîst ya Suriyê yeke tête dîtîn. Demek

ahada nemazze ji "girêbûna Suriye-Ermenî" behskirin tê kêjan têgî-
hanê? Gişkêva kifşe rêbirina Emerîqayê Tirkîya'yê li ser Suriye uş-
teyek tirsandihê diemilîne. Tivdarekên ordiyên Tirk ajotina ser
Suriyê dibîne.

Emperyalîstên Emerîqayê û cuntakarên li Tirkîya'yê qedera xwe
bi emperyalîstên Emerîqayê yekkirine bikaribin armancên xwe pêkbi-
nin hemberê gelê ne ji hirsandinên pir mezin wê biafirînin. U ~~ev~~ ^{hêsan} zi-
rarên hirsandinên han biafirîne hêvazkirin ussa/hêsan nîne. U
bibeyîya ^{bibeyîya} han/waxtê Tirkîya kete hundurê şerek û eva ^{sera} (nebe samedê
sera cîhanê ewe. Akamên şerek cîhanê ewqase ku, mirov qe naxweze
li ser baponije, ji

Yoldaş
" NEREDE BİR KOMÜNİST VARSA- TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ ORADADIR"

Bugün ilkönce, Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 18 Temmuz 1983 günlü bildirisini bir kez daha vereceğiz. Merkez Komitesi bildirisini, "Bolşevikler İkinci Kongreyi anlatıyor" başlıklı yazımız izliyor. Burada, Nadejda Krupskaya, Aleksandır Şotman, Rozaliya Zemlâtçka ve Martin Lyadoğ gibi ünlü Bolşevikler, Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin İkinci Kongresi üzerine anılarını ve görüşlerini aktarıyorlar. Programımızda, ~~kardes partilerden haberler de yer alıyor.~~
(program müziği-15 saniye)

TKP MK'NİN 18 Temmuz 1983 günlü bildirisi

(10 dakika sürüyor-)

insan insan olduğundan - 354 (30 saniye)

N - BOLŞEVİKLER İKİNCİ KONGREYİ ANLATIYOR

Yoldaşlar, dostlar,

Bundan 80 yıl önce Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin İkinci Kongresi toplandı. Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin kuruluş kongresi olan bu kongre, dünya komünist hareketi Türkiye Komünist Partisi için özel bir önem taşıyor. Çünkü bu kongre yeni tip proletarya partisi tarih sahnesine çıkmıştır. Bu bakımdan bu kongre, bir anlamda, tüm komünist ve işçi partilerinin kongresidir.

[30 Temmuz 1903'de başlıyor...]

(Bu kongrede, yeni tip proletarya partisinin ideolojik, politik ve örgütsel ilkelerini savunanlar, Lenin'in etrafında toplandılar. Bunlara, Rusçada "çoğunluk" anlamına gelen Bolşevikler dendi. İşçi hareketinde oportünist eğilimleri savunanlar ise azınlıkta kaldı. Bu nedenle de

onlara,Rusçada azınlık anlamına gelen Menşevikler dendi.

Marksizm-Leninizmle donanmış Bolşevik Partisi,proletaryanın savaşımı-
nın başına geçti.Rusya halklarını birleştirdi.1917'de Ekim Devrimi'nin
utkusu,sosyalizm kuruculuğu,Hitler faşizminin bozguna uğratılması,
komünizm kuruculuğu süreçlerinde,bu parti Sovyet halkına yol gösterdi,
yol gösteriyor.

Bugün,bu kongreye katılan ünlü Bolşeviklerin anılarından bir
derleme sunuyoruz.İlkönce,Lenin'in eşi ve en yakın kavga arkadaşı
Nadejda Krupskaya'ya kulak verelim.Krupskaya,1898'den partiye girmiş-
ti.Ve Lenin ile birlikte,İkinci Kongre'nin hazırlık çalışmalarını
örgütleyenlerdendi.Şöyle anlatıyor Krupskaya:

---"Başlangıçta,Kongre,yalnızca Brüksel'de yürütülecekti.Gercekten de
ilk oturumlar burada yapıldı.^{Sonra güvenlik nedeniyle çalışmalar İngiltere'de devam edildi.}
^{Özellikle} Brüksel'de Kolzof adlı bir
yoldaşımız yaşıyordu.Tüm işleri o ayarladı.Delegeler,onun evinde
buluşacak,sonra kongrenin yapılacağı yere gideceklerdi.Ne ki iki-üç
yoldaşın gelip gitmesinden sonra ev sahibi olay çıkardı.Bu kadar konuk
gelip giderse,Kolzof'ları kapının önüne oturtacağını söyledi.Bunun üzeri-
ne Kolzof'un karısı sabah ~~tan~~ sokağın köşesine mevzilendi.Gelen
delegeleri,kongrenin yapılacağı yere göndermek için bütün gününü
sokakta geçirmek zorunda kaldı.

^{cyhakte olan yalınca söz kalıplarları}
Kongrede 43 ~~erkek~~ 14 ~~erkek~~ delege vardı.1898'deki ilk kongrede
9 delegenin varolduğunu düşünürsek,aradan geçen süre içinde çok,ama çok
önemli adımlar attığımız rahatlıkla görülür.

Vladimir İlyiç,bu kongreyi büyük bir sabırsızlıkla beklemişti.
Aslında O,tüm yaşamı boyunca her bir parti kongresine büyük bir özenle
hazırlanmış. ^{Sovyet erkinin kurulmasından sonra} Bu ~~erkin~~ gençlik,her türlü sorunların tartışılabilirdiği
bir ortamda bulunduğu için,illegal bir parti kongresinin hazırlanmasının
güçlüklerini tasavvur bile edemiyor.

İkinci Kongre'nin özelliği,partinin ideolojik,politik ve örgütsel

ilkelerini ortaya koymasıydı. Birinci Kongrede yalnızca partinin adı saptanmış ve kurulduğuna ilişkin bir açıklama yayınlanmıştı. İskra yazı kurulu, İkinci Kongre için ~~büyük~~ bir program hazırladı. Programda yer alan her bir kelime, her bir sözcük uzun tartışmaların, araştırmaların ürünüydü.

Delegeler geldikçe, program ^{hakkında} ~~konusunda~~ kendilerine bilgi verildi. Kongrede, program, enine boyuna tartışıldı.

Kongrede tartışılan konuların birisi, Bund'un durumu oldu. Bund o zamana dek partinin özerk bir parçasıydı ve yahudî işçilerin örgütü görünümündeydi. İkinci Kongre, merkezi yapısı olan bir ^{teşkilat} ~~ve bütün~~ partinin oluşturulması için toplanmıştı. Bund ise, özerkliğini korumak istiyordu. Çok uzun tartışmalar oldu. Ama işin özünü sorarsanız, ^{tartışma,} Bund'un tümüyle ^{daha çok} ~~işçilerin çıkarlarını savunmamasından, politik savaşımdan çok~~ ^{ulus} ~~yalnız ve~~ yalnızca ekonomik savaşıma ilgisiz göstermesinden kaynaklanıyordu. İskra yazı kurulu ise, ^{ulus} ~~ulus~~, ırk, ~~ulus~~ ve dil farkı gözetmeksizin, Rusya'nın tüm işçilerinin enternasyonalist birliği ⁿⁱ ~~olarak örmeyi~~ ^{oluşturmak} ~~planlıyordu~~ partiyi. ^{istiyordu.}

Kongre, Lenin için çok yorucu oldu. Evinde kaldığımız Belçikalı işçi kadın yoldaş, en çok Lenin'in yemek yememesinden şikayet ediyordu. Çünkü Lenin, artık gece-gündüz çalışır olmuştu.

Kongrede, İskra ^{ram} ~~çizgisi~~ / delegelerin çoğunluğu tarafından benimsendi. ~~Bund'un partideki yeri, parti programı konusundaki sonuç,~~ ^{Bu} ~~partinin~~ ^{mi} bugüne gelmesini sağlamıştır.

(insan insan olduğundan- 354 - 30 saniye)

N----- Tanıklığına başvurduğumuz ikinci Bolşevik Aleksandır Vassilyeviç Şotman. Şotman, devrimci savaşıma 1899'da atılmıştı. Şotman, İkinci Kongrenin delegelerindendi. Kongre konusunda Şotman, şunları söylüyor:

(~~Şotman~~)

T.--- En ateşli tartışmalar, tüzük üzerine geçti. Görünürde, Lenin'in önerdiği maddeyle Martof'un önerdiği madde arasında hiçbir fark yok gibiydi. Lenin'in önerisi şöyleydi: Partinin programını ~~kabul~~ benimseyen, ^{bizzat} partiyi maddi olarak destekleyen ve bir parti örgütünde/çalışan herkes parti üyesidir." Oysa Martof, şunu savunuyordu: "Partinin programını benimseyen, partiyi maddi olarak destekleyen ve parti örgütlerinin birisi nin faaliyetini destekleyen, parti üyesidir."

Birçoğumuz başlangıçta şaşırmıştık. Lenin'e kulak verdiğimizde, ona hak veriyorduk. Martof'u dinlediğimizde, onu haklı buluyorduk. Ne ki, tartışmaya başka yoldaşlar da katılınca, işin özünün ne olduğunu kavradık. Lenin, parti üyesinin, yalnızca programı benimsemekle, maddi destekle yetinmemesini, parti disiplini altında aktif çalışmasını öngörüydü. Oysa Martof, parti üyesinin parti disiplini dışında kalmasını ve herhangi bir örgüte üye olmasının zorunlu olmadığını savunuyordu.

Zaman ilerledikçe Lenin, konunun savunan yeni yeni kanıtlar öne sürüyordu. ~~Partinin~~ Gizli çalışmaya, tehlikeleri göğüslemeye, yoksullar ~~ve~~ zor koşulların üstesinden gelmeye hazır olmayan ^{lase} liberal burjuva ~~parti üyesi denemeyeceğini zaten bizzat hayatın kendisi kanıtlamıştı.~~ ~~Ögelerine parti üyesi denilemeyeceğini açık ve net bir biçimde kanıtladı.~~

(insan insan olduğundan- 354- 30 saniye)

N--- Rozalya Zemlatçka profesyonel devrimciydi. Genç yaşında Rusya'da devrimci harekete katılan yigit kadınlardan birisiydi. Devrimci harekete daha 1890'ların başında atılmıştı. İkinci Kongrenin delegelerinden olan Rozalya ~~zaten~~, 80 yıl önceki bu tarihsel kongre hakkında ~~şunları~~ şöyle diyor:

~~...~~

D.--- Lenin'le ilk karşılaşmamda, beni en çok onun yumuşa ^İklığı, dikkatliliği ve duyarlılığı şaşırttı. Herkese karşı çok iyi davranıyordu. Uzun uzun, kongreye gelen tüm delegelerle konuşuyordu. Doğrusu, başlangıçta, onun bu yumuşaklığına akıl erdirememiştim. Hakkında duyduklarım

bağdaştıramamıştım. Ama Kongre başladıktan sonra, onun ideolojik -politik açıdan ne denli ilkesel olduğuna, en küçük bir sallantıya karşı bile ne kadar kesin karşı çıktığına tanık oldum. Bir de, Lenin'in en küçük bir yerel örgüt hakkında bile ne kadar geniş bilgi sahibi bulunduğuna şaşıtım. Örneğin, tüm İskra elemanlarını, iyi ve kötü yanlarıyla tanıyor, her bir örgütün başarılarını ve eksiklerini biliyor, değerlendirmelerini buna göre yapıyordu.

Bize, Rusya'nın çeşitli bölgelerindeki gelişmeler, halkın düşünceleri, yaşamı, örgütsel konuları üzerine sorular sordu. En inanılmaz, en önemsiz gibi görünen konularda bile soru soruyordu. Sonraları, bu soruların parti yönetimi ^{aasından} tarafından ne kadar büyük bir önem taşıdığını ben de deneyimle kavradım.

Doğrusu, ikinci kongrede işimiz zordu. Çünkü o güne dek farklı politik akımlardan gelen, küçük küçük gruplar içinde çalışmıştık. İlk kez tek bir çatı altında, bir parti çatısı altında çalışmak üzere bir araya geliyorduk.

İkinci Kongrede, bir de ^{ilk kez} Lenin'in mantık gücüne, inandığı bir doğruyu nasıl açıklıkla ortaya koyabildiğine tanık oldum. Bundcular ve Menşevikler daha sonra bana, ~~ama~~ Lenin'in tezlerine ~~gürültüye~~ karşı görüş geliştirmek te çok güçlük çektiklerini söylediler. Benim o sıralarda çok fazla politik deneyimim yoktu. ~~Bununla birlikte~~ Ama onlara, ancak şunu söyleyebildim: Eğer inandığın şey doğruysa, gerçek senden yanaysa, karşıdaki ne yapsa, sonunda sen kazanırsın. *Onun için Lenin'in ~~ata~~ görüşünü qadretmekte daha çok zorluk çekersiniz...*

(insan insan olduğundan- 354- 30 saniye)

--- Son olarak Martin Lyadof'u dinleyelim. Lyadof, 1893'de Moskova İşçi Derneği'nin ^{ruslu} kurucularındandı. Profesyonel devrimci olan Lyadof, İkinci Kongre delegelerindendi. ~~Layx X~~ Lyadof, İkinci Kongrenin kapanışı üzerine konuşuyorX :

(~~222~~)

T. --- Kongrenin son günlerinde Lenin'i görmeliydiniz. Artık O, gerçek bir politik lider özelliklerinin tümüne ^{sahip olduğunu kanıtlamıştı} ortaya koyuyordu. Biz Bolşevikler, Lenin'in etrafında toplanmıştık. Artık aralarda yalnız kongreyi değil, gelecek çalışmalarını konuşuyorduk.

Kongre biter bitmez, Lenin, Bolşeviklere, Marks'ın mezarını ziyaret etme önerisinde bulundu. Bir sürü tramvaya inip bindikten sonra oraya vardık. İşçi sınıfının bu yüce önderinin, bu büyük teorisyenin mezarı başında yemin ettik. Yalnızca bu mezarın bakım işlerini yürütmekle kalmayacak, ^{emsiz olarak} Marksın öğretisini dipdiri, ~~canlı~~ yaşatacak, dünyanın devrimci yönde değiştirilmesi için canımızı vermekten kaçınmayacaktık.

Bugün, İkinci Kongre bitiminde, Marks'ın huzurunda verdiğimiz sözü tutmuş olma ^{hım} rahatlığı içindeyiz. Lenin'in yönetiminde, yalnızca Marks'ın öğretisine sadık kalmakla yetinmeyip, onun ~~dünyanın~~ öngördüğü toplumun kurucuları olduk. Marks'ın mezarına gittiğimiz gün, dünyada kimse bizi tanımıyordu. Ama bugün Bolşevik sözü, dostlara güç ve esin kaynağı oluyor. Düşmanların ise yüreğini titretiyor.

(insan-insan olduğundan- 354- 30 saniye)

N. --- Bolşevikler, İkinci Kongre konusunda işte bunları anlatıyorlar. Bolşevik Partisi'nin kuruluşunun 80. yıldönümü, Leninci yeni tip parti olan Türkiye Komünist Partisi, Türkiye komünistleri için büyük bir önem taşıyor. Biz, Türkiye komünistleri, bu tarihsel günlemeyi, Leninci yeni tip parti öğretisini arı tutma ve yaşama geçirme yönünde kutluyoruz. Gelecek, yeni tip partinin ^{dir} Türkiye'de, TKP'nin katılımı olmaksızın hiçbir sorun çözülemez. Bu güçler oranını yaratmak, bu aşamaya varmak için ileri!

(Türkiye işçi sınıfına selam: 422 ,30 saniye)